

Acta de la reunió del grup de recerca turística

Data: 10 agost 2015

Lloc: Seu de l'IME

Hora: 18:00 – 20:00

Assistents:

Pau Obrador (Universitat de Sunderland), Alfons Méndez (cap Secció CCSS), Jaume Mascaró (president CC IME), Fina Salord (coordinadora científica IME), Sergi Marí (OBSAM), Eladi Saura, Montse Pasqual, Siscu Riudavets i Aurora (Dau produccions), Elena Costa (DG Ordenació turística) Maria Sellarès (consellera turisme), Toni Garcia (DG Ordenació territori), Marta Pérez (Experta en Turisme i Medi Ambient), Anna Gallofré (Obsam), Joan Alemany (expert en turisme nàutic), Jaume de Febrer (Associació hotelera de Menorca; Hotel Rural Alcaufar vell), Joan Enric Vilardell (arquitecte), Guillem Pons (Dept. Ciències de la Terra, UIB), Joana Maria Petrus (Dept. Ciències de la terra, UIB) Carol López (guia turística), Carles Carreras (UB, grup de recerca, ciutat comerç i consum), Guillem López (Universitat Pompeu Fabra), Estrella Sintès, Amador Rodríguez (professional del turisme), Maria Garcia (PIME Menorca), Aida Pons (graduada en Història, UB, treballa fons Foment del Turisme), Amalia Pérez (arqueòloga, Universitat de Boston) Simón Gornés, (arqueòleg, arqueologia i turisme cultural de la UIB),

Excusen la seva assistència, Conxa Bertran i Jéssica Echevarría

Ordre del Dia

1. Presentació del grup
2. Presentacions dels assistents.
3. Objectius del grup. Definició dels objectius del grup a partir dels objectius marcats a la convocatòria i les aportacions de la gent
4. Pla de treball per al curs 2015-16.
5. Torn obert de paraules

Desenvolupament de la reunió

1. Benvinguda i presentacions.

Jaume Mascaró dóna la benvinguda. Explica que els grups de recerca són una línia estratègica de l'IME.

Pau Obrador dóna la benvinguda i explica els motius que han portat a convocar aquesta reunió.

Els assistents es presenten.

2. Resum de les intervencions.

- **Amalia Pérez** - Destaca la importància de connectar millor el món acadèmic amb la societat.
- **Guillem López** - Explica el seu interès per la història econòmica i molt

especialment l'evolució dels fluxos econòmics. Proposa fer una comparativa Menorca- Eivissa. Es pregunta per què les dues illes han evolucionat de manera tan diferent.

- **Simón Gornés**- Destaca que no hi ha enquestes de qualitat sobre el consum d'atraccions culturals (assistents als jaciments arqueològics i als museus). Creu que és fonamental obrir línies d'investigació estratègiques en aquest àmbit. Destaca la importància d'omplir els buits de coneixement existent per saber si s'ha de canviar o continuar oferent el que feim
- **Carles Carreras** – Explica el rebuig que genera el turisme a Barcelona. Fa menció a un article del *Financial Times* «l'enigma Barcelona». Creu que es podria donar a Menorca una situació similar. Considera que és fonamental crear coneixement perquè la gent pugui fonamentar millor les seves reflexions. Explica el seu interès per les relacions entre societat i turisme.
- **Marta Pérez**- Explica que el seu principal interès té relació amb la Reserva de la Biosfera i les relacions entre turisme i medi ambient. Considera que a Menorca li fa falta participar en projectes europeus. Un tema important a treballar és la percepció que té la gent de l'illa sobre el turisme.
- **Joana Maria Petrus** – Explica la seva experiència de recerca a Mallorca en el context de la platja de Palma així com també en temes de mobilitat i creuers. Considera que és important anar més enllà de la radiografia i plantejar noves preguntes i formes de veure els problemes i els reptes que planteja el turisme.
- **Siscu Riudavets** – Explica la seva opinió des de la perspectiva dels que treballen en el camp del turisme. Planteja el debat de com s'ha de vendre Menorca. Considera que no es tracta de copiar el que fan els altres sinó de promoure el que és genuí. També planteja la necessitat de redefinir turisme des d'una base més cultural.
- **Toni Garcia** – Anuncia que properament es revisarà el PTI. Considera que és important disposar d'una visió més global i acadèmica de la situació. Conclou que el grup de recerca turística pot jugar un paper important en la revisió del PTI
- **Eladi Saura** – Planteja diversos temes relacionats amb el futur del turisme en relació a l'economia de Menorca i el seu mercat, així com la relació entre turisme i cultura.
- **Estrella Sintès**– Considera que és molt important que es recopili informació sobre turisme, treballs ja fets, per poder avaluar i tenir criteris i punts de partida.
- **Jaume de Febrer** – Considera important millorar la consciència social del turisme, ja que troba que hi ha un discurs massa pejoratiu; dubta que a Menorca mai hagi hagut una estora per als turistes. Constata que hi ha poca gent de Menorca que treballa en el camp turístic. Demana un discurs més positiu en relació al turisme.
- **Joan Enric Vilardell** – Explica que li interessa el passat i el futur del turisme. Sobre el passat destaca la importància d'entendre millor les moltes transformacions que ha generat el turisme, especialment la gran ocupació de territori, sobretot del litoral, en molt poc temps. Pel que fa al futur, apunta diversos temes com ara la despesa per visitant, la massificació, l'estacionalitat i la definició de les línies estratègiques a seguir .
- **Siscu Riudavets** – Contesta Jaume de Febrer. Considera que sí que hi ha molta gent que treballa en el turisme, no en hosteleria, però sí el que s'ha vingut a anomenar oferta complementària; serveis als visitants, que de fet és el que els atreu a l'illa.
- **Jaume de Febrer** – Accepta la importància de les empreses que ofereixen serveis

als turistes. Indica que, pel que fa a la massificació i l'ocupació del territori, són determinants les segones residències i no estan estigmatitzades com l'hosteleria, perquè es troba que creen més feina.

- **Pau Obrador** - Planteja tres objectius bàsics pel grup de recerca: 1) Participar en el debat social sobre el turisme; 2) Promoure sinèrgies acadèmiques, i molt especialment treballs de col·laboració en els àmbits turístics; 3) Donar resposta a demandes institucionals
- **Alfons Méndez** – Apunta que el debat a fet aflorar la multidimensionalitat del turisme, ja que han aparegut les tres grans línies d'interès: 1) Turisme versus territori i medi ambient, 2) Turisme com activitat econòmica, en la doble vessant de la seva relació amb l'economia global, i com un conjunt d'activitats, com ara l'hosteleria o l'oferta de serveis, amb les seves especificitats i 2) Relació entre turisme i societat i cultura.
- **Jaume Mascaró** – Destaca la importància de crear dades regulars sobre turisme. Considera especialment important la generació de nous indicadors per entendre millor el turisme. Tenim buits de coneixement molt grans especialment en oferta complementària cultural
- **Sergi Marí** – Destaca la importància de disposar de dades fiables sobre el turisme.. Explica que l'Obsam va fer el 2005 un treball sobre el perfil del turista finançat per Sa Nostra. Considera que caldria fer una nova enquesta sobre el turisme ben feta.
- **Amalia Perez** – Comenta que fa cinc anys va fer enquestes als visitants de Torre d'en Galmés i si el 50% sabia que Menorca era Reserva de Biosfera, ningú no sabia què volia dir. Està d'acord amb la necessitat de disposar d'indicadors més fiables
- **Aurora** – Destaca la manca d'atractiu de les activitats turístiques per als joves menorquins
- **Fina Salord** – Fa una proposta concreta sobre comunicació i pàgina web. Proposa fer un petit perfil de tots els membres.
- **Carles Carreras** - Fa dues propostes: primer, obrir línies concretes d'investigació i, segon, obrir un debat conceptual, per exemple, a través d'unes jornades d'investigació.
- **Fina Salord**– Proposa establir subgrups de treball en els tres grans àmbits (medi ambient, història econòmica i cultura)
- **Guillem López** - Fa una proposta ambiciosa basada en el crowdfunding. Creu que d'aquest grup n'ha de sortir projectes de recerca amb cara i ulls.

3. Conclusions

1. Obrir un espai digital a la pàgina web de l'IME que inclogui el perfil dels membres del grup. S'enviarà a tots els membres un model bàsic de perfil. Termini 1 mes.
2. Presentar una proposta de treball de col·laboració acadèmica, que es discutirà durant les vacances de Nadal. Termini desembre
3. Organitzar una jornada de debat oberta a tota la societat menorquina. Termini estiu 2016